

gaaende Forsvarssagen og Kjøbenhavns Befæstning følgende Ord, som jeg med Formandens Tilladelse nu skal oplæse. Han sagde: „Folketinget har nu drøftet Forsvarssagen i 14 Aar, og vort Maal har været at faa at vide, hvad Højre og Regeringen egentlig vil; det er naaet, Maalet er Kjøbenhavns Befæstning til Lands og til Vand. Dette Maal gaar Folketinget eller Folkets Flertal aldrig med til“. Den anden Udtalelse, som jeg med den ærede Formand's Tilladelse skal oplæse, er faldet her i denne Sal for ikke saa længe siden; den faldt under Finanslovens anden Behandling den 27de Februar 1893 — den findes i Folketingsstidenden Sp. 314—15 — og den blev fremsat af det ærede Medlem fra Randers Amts 3dje Valgkreds (Meergaard). Det ærede Medlem var Ordfører for den Del af Finansloven, som da forelaa til Behandling, og det ærede Medlem tog Del i en Diskussion med det ærede Medlem fra Præstø Amts 1ste Valgkreds (Severiinus). Under denne Forhandling sagde det ærede Medlem fra Randers Amts 3dje Valgkreds om Bevillingerne til Kjøbenhavns Befæstning o. desl.: „Og selv om dette Tings Flertal skulde — hvad der er fuldkommen umuligt — ville gaa ind paa en saadan Ydmiggelse og Underkastelse — nemlig det at bevilge Penge til disse Foranstaltninger — vilde der ikke være vundet det mindste derved over for Stillingen i Landet og hele det konstitutionelle Spørgsmaal; thi en saadan Afgørelse vilde saa fuldstændig være imod Befolkningens Stemning og klart udtalte Vilje ved de sidste Valg og alle Valg, at det vilde være for intet at regne, det vilde være et Slag i Luften, Striden vilde blusse op med fornyet Kraft igen. Thi det maa det ærede Medlem“ — nemlig det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds — „og alle, der føle sig forargede af mine Udtalelser, erindre, at det Flertal, der sidder her i Salen, er valgt paa et Program, der udtrykker klart og bestemt Modstand mod Provisorismen — ikke paa noget som helst andet Program — og paa andet Program kan derfor heller ikke nogen Overenskomst afsluttes.“ Saa vidt det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds. Naar man tager disse to Udtalelser og sammenstiller dem dels med, hvad der er foregaaet i Søndags og i Gaar, og endvidere med dette Punkt 3 her i denne Beslutning, saa synes det mig, at deri foreligger ikke alene Stillingen fuldkommen klart belyst; men deri foreligger ogsaa tilstrækkeligt til at berettigede mine Ord fra i Forgaaers, da jeg sagde, at den Overenskomst, som de Herrer her byde,

og som de Herrer her lave, er et fuldstændigt Brud paa Tro og Love over for deres Vælgere. — Hvad det sidste Punkt angaar, har jeg heller ikke nogen videre Opfordring til at udtale mig derom. Det ærede Medlem fra Ringsted (Lauridsen) har jo fuldkommen Ret, naar han sagde, at Højre hele Tiden har sagt, at alt, hvad de foretog sig paa Forsvarsvæsenets Omraade, var for at garantere Neutraliteten; og den Sætning, som staar i Punkt 4, „at Forsvarsvæsenets Ordning kun sker med det Maal for Øje, at værges os mod Angreb“, finder jeg saa selvfølgelig, at jeg næsten ikke synes, det er Umagen værd at stemme derover; thi jeg har aldrig tænkt mig, at noget fornuftigt Memorie her i Landet kunde mene, at vort Forsvarsvæsen skulde bruges til Angreb paa vore Raaber eller andre. Disse Betragtninger — og navnlig min Hovedbetragtning, som er den, at denne Beslutning ingen som helst Garanti giver os mod fremtidige Tilstande som dem, vi nylig ere gaaede ud af — føre mig til at stemme mod dette Forslag til Beslutning af Rigsdagen.

Clausager: Det er kun for kort at motivere min Afstemning over det foreliggende Forslag, at jeg har bedt om Ordet. Forudsætningen for, at to saa uensartede Ting, som Folketinget og Landstinget ere efter Forfatningen af 1866, kunne arbejde sammen, forekommer mig at være den, at man til enhver Tid har en Regering, der kan staa som en Mægler mellem Tingene, og som navnlig, naar der opstaar Konflikttilfælde, vil staa som en saadan Mægler og vil søge at faa dem til at se noget fordrageligt paa hinanden. Det har jo saa lidt været Tilfældet i de senere Aar, at man maaske med god Grund kan sige det modsatte. Da man i 1885 i Landstinget fik umuliggjort de midlertidige Finanslove, og man saa den 1ste April havde fremsaldt det saakaldte tomme Rum, som Regeringen derefter saa sig besjætet til at udfylde, kom vi ind i de sorgelige Tilstande, som vistnok alle nu for Tiden beklage. Den Beslutning, som her nu foreligger til Behandling, forekommer mig at være et Udslag af en Stemning, som gaar i Retning af en Beflagelse af, hvad der er sket. Det forekommer mig, at det, som er sket i de senere Aar, maa og kan ikke gentages, og det har derfor forekommet mig, at en saadan Stemning burde man støtte ved at stemme for det her foreliggende Forslag til Beslutning. Om de forestillige Punkter, som Forslaget indeholder, kunne anses for at være heldige, skal jeg ikke komme videre ind paa; jeg kunde ogsaa